

SETMANA SANTA 1992

PROCESSÓ DELS «SANTS MISTERIS»

Cinquena Memòria
CAMPRODON

Galetes
PUJOL

Camprodon

Salutació

Per Josep Claret i Gratacós. JUNTA

La Processó dels Sants Misteris està visquent una nova etapa ben diferent a les anteriors. Ha recorregut ja un llarg i profitós camí de difusió a través de la nostra puntual «Memòria» i per l'interès que, de mica en mica, han anat mostrant els diferents mitjans de comunicació. Ha augmentat la seva intensitat i també el seu radi, tant pel seu prestigi com per la seva qualitat. La Processó és avui una de les capdavanteres de les que es fan a les nostres contrades i dins del seu àmbit és reconeguda per la seva solidesa de criteris i per la constància dels participants. Any rere any hem pogut comprovar la realitat d'aquesta afirmació. Cal destacar la reacció dels propis participants, valerosament imprescindible i molt responsable, des de la seva primera edició.

D'altra banda, els membres de la Junta desenvolupem, cada vegada més, les nostres funcions i activitats en col·laboració amb el jovent del poble, el qual, des de les primeres edicions de la Processó, ha col·laborat amb nosaltres d'una manera important, imprescindible i responsable. Tot això, naturalment, contribuirà a donar continuïtat a la Processó. Davant de les dificultats hem d'esforçar-nos per defensar i promocionar les nostres tradicions.

És hora d'estar segurs i fermes, d'elaborar propòsits en comú i d'afrontar la Processó amb criteris clars i lògics. L'equip de la Processó porta molt temps treballant, a vegades, a l'ombra per establir les bases d'un èxit que beneficia a tots. Estem segurs que, amb l'ajuda dels nostres membres, aquest èxit no se'ns podrà escapar de les mans.

Gràcies per la vostra confiança i per la vostra col·laboració.

EDITA

Associació dels Sants Misteris

COL·LABOREN

Diputació de Girona

Generalitat de Catalunya

Mancomunitat de la Vall de Camprodon

Consell comarcal del Ripollès

SUPERVISIÓ I COORDINACIÓ

Josep i Marc Claret Gratacós. Martí Pujol Suriñach

FOTOGRAFIA

Josep Coma

TIRADA DE LA PRESENT EDICIÓ

3.000 exemplars

Dipòsit legal: B. 31.568-1987

IMPRESSIÓ

Litogràfiques Alp. Sabadell

CONFITERIA
PASTELERIA

PUJOL

València, 1

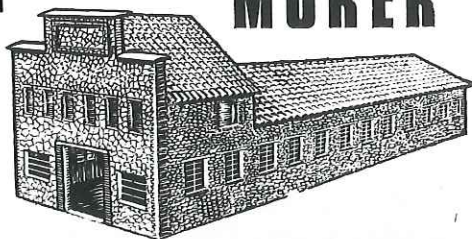
Tel. 74 01 22

CAMPRODON

Servei Oficial

TALLER MORER

Ctra. San Joan, 10
Tel. (972) 74 00 44

Plaça. Espanya, 4
CAMPRODON

FERRETERIA GUARDIOLA

ARTICLES PER A LA CASA I EL TALLER
CAMPING A GAS

Plaça C. A. Torras, 6

Tel. (972) 74 02 02

17867 CAMPRODON (Girona)

CONFECCIONS

VILA

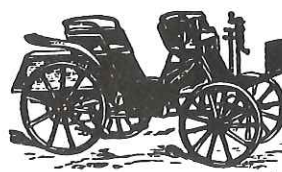
*Miguel Vila
Picola*

Ferrer Barbarà, 6

Tel. 74 01 82

CAMPRODON (Girona)

AUTO ESCUELA TER

Ferrer Barbarà, 7

Tel. 74 00 82

CAMPRODON (Girona)

Gaster sa

Distribuïdor de Gasoleo-C

Pla de Sant Ramon, 3 Tels. 74 01 63-74 07 78

17867 CAMPRODON (Girona)

Calçats Planesas

DES DE 1890 VENEM SABATES
PER AIXÒ SABEM DE QUÈ VA

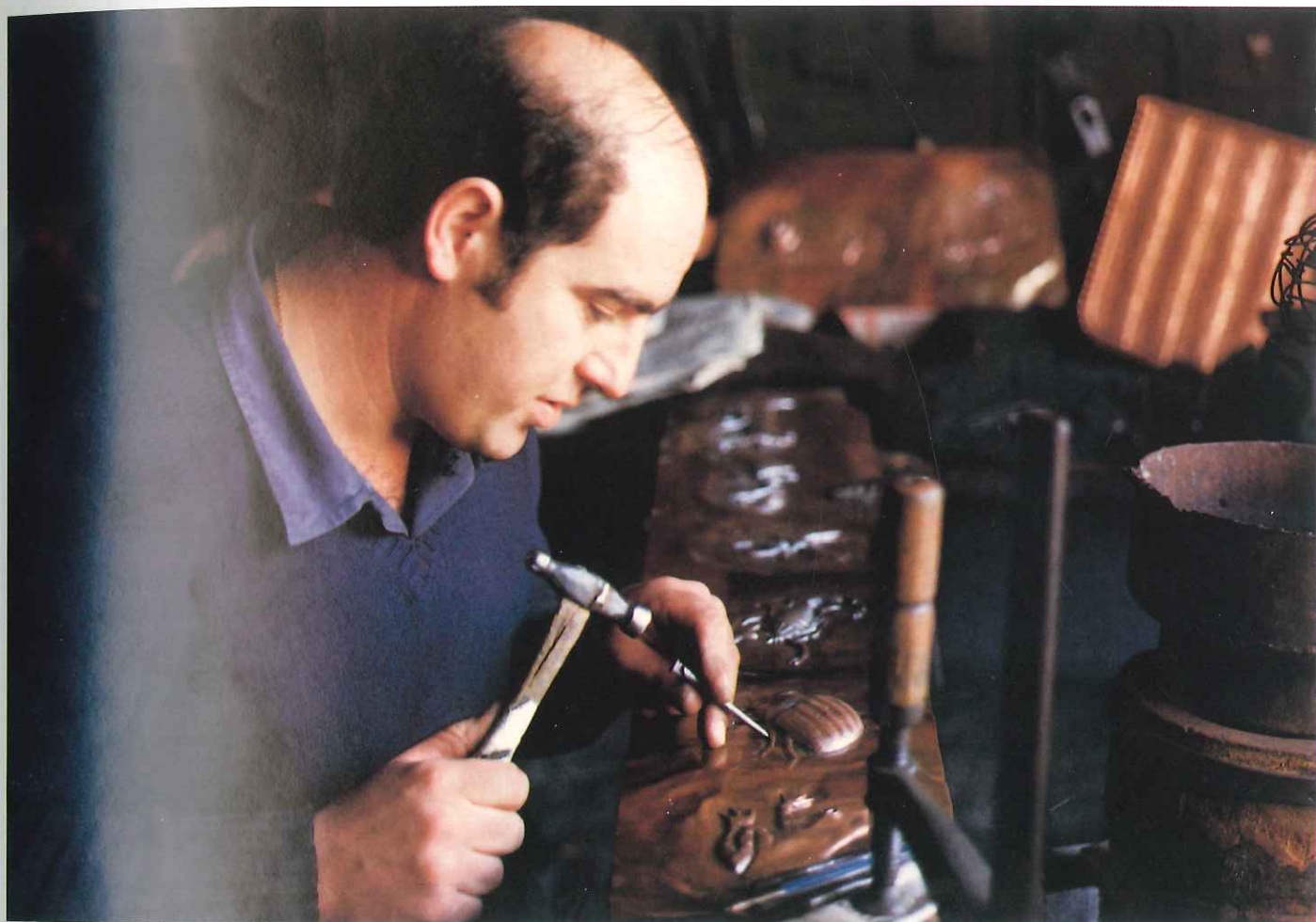
Lottusse, Yanko, Looky, Sebago, Mephisto,
ens han confiat la moda dels seus fabricants

València, 20

CAMPRODON

El nostre sastre

Per Oriol Molas

Vestir tota una processó és, a primer cop d'ull, una tasca col·lectiva: les dones, modistes i cosidores, es van encarregar de confeccionar les vestes i totes les teles necessàries per engalanar els passos i permetre l'anonimat dels participants. Però no només hi ha teles en una processó. Fa falta la manipulació d'una sèrie de materials dels quals les esforçades i generoses participants no se'n podien fer càrrec, més que res perquè no es tractava del seu ofici. Em refereixo als arnesos —cascs, pitreres, escuts, llances, etc.— dels soldats romans que resplendeixen, en la seva primera sortida anual, a quarts de vuit del Dijous Sant a la Processó del Via Crucis.

Els organitzadors de la Processó es van trobar amb aquest problema ara deu fer uns dos anys: Qui escul-

piria els escuts? Qui arrodoniria els cascs? Havien de trobar un manyà que, a més a més, fos un manetes d'or i que, alhora, tingués una mica de sang d'artista. Algú capaç de convertir el llis metall amb un escut engalanat amb els signes de l'imperi; o arrodonir una planxa pel cap dels soldats; i fer, a per postres, les llances com si semblessin de debò. Però, a més a més, calia afegir-hi un altre problema: no tots els soldats fan la mateixa alçada ni la mateixa mida de cap. ¿Com solucionar, doncs, tot això?

A la ciutat de Vic —per qüestions de devoció i clerecia no podia ser cap altra— hi ha una família d'artesans, els de can Garreta, que des de 1892, ara fa cent anys, es dediquen a convertir el metall amb qualsevol mena d'objecte imaginable —tant si és sacre com laic—.

En Ferran Garreta, successor del fundador de la casa, va fer servir martell, escarpa i punxó com si es tractés de didal, agulla, fil i tisores i va construir, un per un i a mà, tots els escuts dels soldats. A més, va prendre la mida de pit de centurions, cornetins, trompetes, tambors i tropa en general i va confeccionar-nos les pitreres i, amb un centímetre, com si fos barratinair, va calcular la mida de tots i cada un dels caps per fer els cascs necessaris. En total, uns setanta soldats vestits i armats de gala per a l'ocasió.

Tota aquesta feinada només podia fer-la un artesà amb les mans i la tradició suficients com per, a més de sortir-se'n, fos capaç de vestir els nostres armats amb la gràcia i la categoria que tenen. Des d'aquestes pàgines volem agrair la feina feta pel senyor Garreta i pels seus, i els volem felicitar per aquest centenari i per tot el que han fet per la Processó dels Sants Misteris de Camprodon.

ZAS!

SNACK-BAR

SANDWICHES
ENTREPANS
PLATS COMBINATS
COPIES....

El teu espai!

C/. Ferrer Bàrbara, 44 • Telèfon (972) 74 11 17
17867 **CAMPRODON**

xavitrans, s.l.

CAMPRODON

Ctra. Sant Joan, 20 -3.er-2ª • Tel. (972) 74 11 97
17867 **CAMPRODON** (Girona)

Sant Joan

Per Josep Bertran

En arribar aquests dies de Setmana Santa, com cada any, es celebren molts cultes religiosos; però crec que a la nostra vila el més important és la Processó del Divendres a la nit. I tots els portadors i acompanyants del Sant Joan ens sentim joiosos de la nostra petita col·laboració per al seu bon funcionament.

En el primer període, sobre els anys quaranta, quan es tornà a organitzar dita Processó, ens digueren per portar-lo gent jove i soltera, com així érem.

Després de 17 anys de vaga forçosa, tornarem a reprendre la tasca, ja en plena maduresa. A més dels companys veterans, tenim quatre joves que asseguruen la continuïtat per a la suplència per quan calgui.

La nostra imatge de Sant Joan és de mides naturals, muntada sobre un tabernacle de fusta amb fornícula,

quatre fanals i dues barres que suposen un pes total de cent quilos i escaig.

Com a curiositat els diré que aquest pas es comprà l'any 1948 i que va costar cinc mil pessetes. El tabernacle, que es va fer al nostre taller, va costar tres-cents trenta pessetes, segons factura del vint-i-cinc d'abril de 1948.

El Sant Joan Evangelista que representa el pas fou pescador, nascut a Galilea; deixà la feina per seguir a Jesús pel desert, acompanyant-lo fins a la crucifixió i la mort.

Fou l'únic deixeble que va estar al peu de la Creu, i Jesús li confià la seva mare.

Després, com a apòstol, es dedicà a la predicació fins al final de la seva vida.

CASANOVA GERMANS, S.A.

FÀBRICA D'EMBOTITS

Tel. 74 00 50

17867 CAMPRODON

FÀBRICA DE SOMIERS I MATALASSOS

FÀBRICA:

Ctra. San Juan, 18 - Tel. 74 03 22

Apartado 26

17867 Camprodon (Girona)

FÀBRICA:

Cra. Sant Joan, 18 - Tel. (972) 74 03 22

Apartat 26 - Fax (972) 74 03 22

17867 Camprodon (Girona)

DIPÒSIT OLOT (Girona)

Av. Venèçuela, s/n | Tel.

Av. del Perú, s/n | (972)

Fontanella, 22 | 26 19 10

HOSTAL CALITXO RESTAURANT

**FET PER A PERSONES QUE BUSQUEN TRANQUIL·LITAT I AMBIENT FAMILIAR
EL SERRAT**

Telèfon 74 03 86

MOLLÓ (Girona)

FLECA / BOLLERIA CABANACH

“PA ARTESÀ CUIT AMB LLENYA”

C/. Valencia, 49 - Tel. 74 01 23

CAMPRODÓN (Girona)

Parròquia de Santa Maria de Camprodon

Per Mn. Joan Soler i Martín

Perquè és cert que la devoció s'expressa a cada lloc d'una forma original i pròpia, la nostra Setmana Santa, la nostra Processó dels «Sants Misteris» mereixen estima i respecte perquè són quelcom viu i palpitant, tarannà del present del nostre poble. Això ens porta

a servir i reviuire en aquest sisè any l'expressió de fe i cultura que ens són propis, moments històrics i també bells costums i tradicions amb llura arrels seculars i religioses de les valls i riberes del Ritortell i del Ritort.

Els anomenats PASSOS O MISTERIS que representen passatges de la Passió, figurats per grups d'escultures de talla, de mida, si fa no fa de la natural, són manifestacions populars carregades de tradició, venerables per moltes generacions que hi han resat, hi han cantat i hi han confiat...

Hem rebut una gran herència i voldríem saber transmetre a les noves generacions tot el que signifiquen unes imatges

que tots portem a l'ànima amb records vius de la nostra història, dels nostres avantpassats, de les energies morals que dormen a l'entranya viva del nostre poble. En aquest sisè any caminant junts fem país i sentit d'esperança, d'il·lusió, de tenacitat a seguir endavant, de

fe a assolir el terme. Els canvis sobtats i profunds del món modern ens han dispersat i atuit, cal retrobar-nos i sota el guiatge dels nostres pastors, emprendre, sense triomfalismes, però sense complexos, accions decidides, començant per la pròpia conversió personal. De tot

això, pels creients i també pels no creients, «La processó dels Sants Misteris» n'és encara un símbol vàlid. Potser un crit de fe, una afirmació joiosa i agosarada: creiem en Crist que ressuscita i venç l'odi de la creu, la solitud de Getsemaní, l'abandó dels més propers. La primera paraula que Crist ressuscitat diu als deixebles esporuguits és: PAX, pau a vosaltres. Amb Crist la pau és possible, la pau és veritat. Un crit de fe, una súplica un compromís. «Veni a mi els qui esteu cansats i afeixugats: jo us faré resposar...». Proclamem la nostra voluntat de pau. La pau per les famílies, els cors, el poble, la Vall i per a tota la humanitat. Fem de Camprodon un poble culte i

solidari. Val la pena assistir a la processó de Diveses Sant a Camprodon, amb ganes d'unificar esforços, de posar-nos d'acord, de participar i entrar en els continguts essencials de la fe que arriba a transformar totes les dimensions de la vida.

PELLETERIA-BOUTIQUE **FE GARCIA**

València, 29

Tels. 74 07 76 - 74 06 96

CAMPRODON

FORN SANT ROC

Especialitats SALA-PULI®

Que en són de bons!

*Carquinyolis - Tortells - Crocants - Bunyols - Coques de Llardons
Massapans - Ninots - Magdalenes - Pa de Pessic - Secalls*

Isaac Albèniz, 4 i 6 Tel. 74 03 32 Apartat de Correus 45 CAMPRODON
Particular: Camí dels Horts, 7 Tel. 74 04 82 (Ripollès)

vallter 2000 **L'ESTACIÓ** **DE LA VALL DE CAMPRODON**

Informació: 74 03 53

CAMPRODON (Girona)

Josep Sau i Picola, en «Campa»

Per Miquel Vila Picola. Junta Processó dels Sants Misteris

Josep Sau i Picola va néixer a Camprodon l'any 1929 i va ser el segon fill del matrimoni entre en Joan Sau i la Maria Picola.

De totes les gràcies que Déu ha concedit als homes, a en Josep li va donar un gran cor, en el qual hi va cabre un gran amor per a tot i per a tothom. Va estimar amb passió la seva Pàtria i va respectar sempre a tots aquells que el vam tractar.

Els seus anys de joventut van ser, potser, els més difícils. La guerra i la postguerra, anys plens de dificultats econòmiques i socials, varen posar a prova constantment l'enginy d'en Campa per trobar solucions i tirar endavant.

En Josep va desenvolupar moltes i variades activitats —¿Qui no el recorda en el camp de futbol o en qualsevol espectacle pregonant les seves mercaderies?... Cacaquets, xufles fresques!... o venent llimonades i cerveses en els aplecs o en les festes majors, i, també, venent bastons d'avellaner o cordes d'espart que ell mateix fabricava durant les seves estones lliures.

El motiu de «Campa» li va venir per via materna. La seva mare era filla de la casa peiral de la Campa, molt coneguda a les nostres contrades. Aquesta masia era el seu refugi i la seva segona casa. Ajudava en les feines del camp i guardava el bestiar. Durant les seves llargues estades a la campa mantenia un estret contacte amb la natura. Va ser durant aquest temps que va aprendre, d'una manera verdaderament magistral, d'imitar els sons dels animals —el corb, l'ase, el gos, etc.— Si s'ho proposava, fent de reclam, podia fer bordar un gos o fer cantar tots els galls del poble.

Durant les estones lliures era l'agutzil d'emergència, dirigia el trànsit o feia de pregoner amb el seu característic toc de corneta i la seva cançoneta posterior, avisant a tot el veïnat perquè anés a pagar els impostos o a posar les vacunes als animals domèstics.

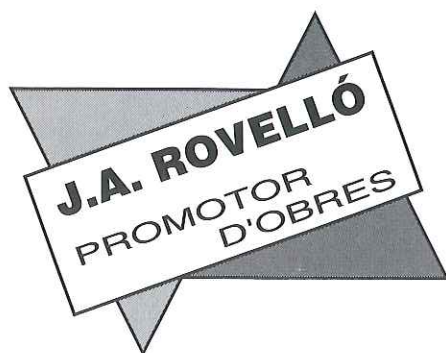
En resum, en Josep «Campa» va ser un home popular, conegut per tots els camprodonins i pels forasters que ens sovintegen.

En aquest butlletí, la junta de la Processó dels Sants Misteris vol, amb aquesta petita biografia que serveix d'homenatge, agrair-li l'ajuda i l'entusiasme que va demostrar per la nostra institució. Des del primer dia va col·laborar d'una manera altruista i desinteressada.

Amb el seu uniforme de soldat romà i el seu cornetí d'ordre, desfilava al costat del centurió, diligent a donar amb el seu cornetí les ordres dictades pel seu superior.

El seu toc de silenci, al peu de l'escalinata del monestir, els que anys enrera hem viscut aquest emocionant moment, el recordarem, ara que no hi serà, amb enyor i nostàlgia.

Gràcies, doncs, «Campa», perquè tu vares aconseguir allò que pocs són capaços: no ser envejat ni odiat per ningú, no tenir cap enemic. Estem segurs que hauràs estat rebut per centúries d'àngels tocant les seves cornetes.

C. Josep Morer, 3
Telf. (972) 74 08 52
17867 CAMPRODON

C. Barcelona, 33
Telf. (972) 70 15 23
17500 RIPOLL

PROPERA OFICINA A LLANARS
C/ LA FONT S/N

«La presó de les Flames»

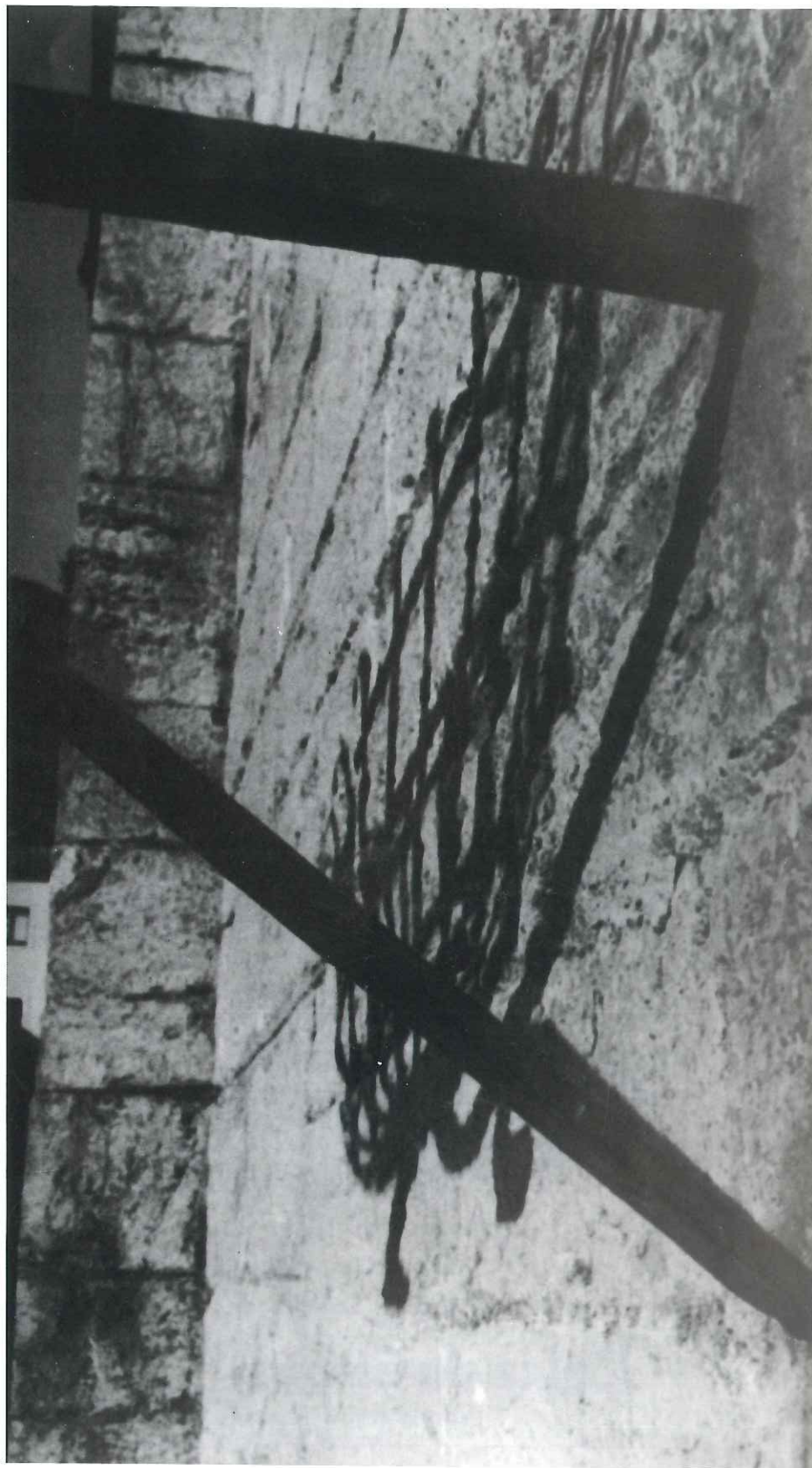
Text i fotografia per Marc Salinas i Claret

Amb una petita i breu introducció visual, es pot resumir aquest apartat en una fotografia feta a l'antic Monestir de Sant Pere de Camprodon, on es revela l'ombra de l'únic teier que queda en peu, clavat a la façana de la part esquerra del Monestir.

Anant més enllà, ens preguntem: per què «La presó de les Flames»?

El títol ve donat per la relació que hi pot haver entre els barrots tancats de forma circumfèrica realitzats a mà del teier, on el foc és empresonat, no es pot expandir, no pot recórrer camí; així passa d'ésser el foc perillós, amenaçant, atacant dels boscos i dels homes, al foc presoner, tancat, abdicat per als homes com a senzill element que realitza la funció d'il·luminació nocturna.

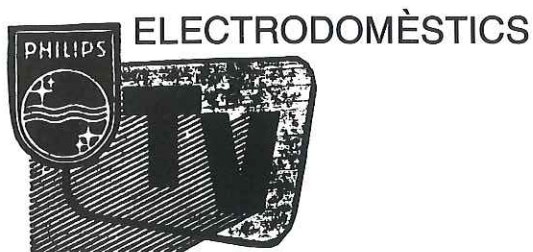
El foc, quart element poderós dels que formen la terra i primer element de la natura passa de ser conqueridor a conquerit.

Carbónicas Morillo, s.a.

TEL. 72 05 26 SANT JOAN DE LES ABADESSES

ELECTRICITAT COLLBONI

Plaça Dr. Robert, 10

Tel. 74 02 67

17867 CAMPRODON

GALERIA D'ART

Ferrer Bàrbara, 26
17867 Camprodon
Tel. 74 11 95 / 43

Carrer València, 67 - Tel. (972) 74 01 71

Hostal - Restaurant

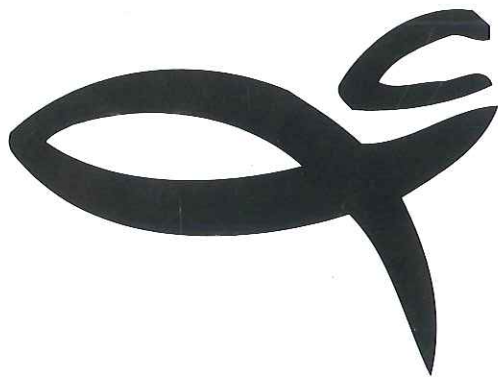
Bell-lloc

Bar

Plaça Sta. Maria, 12

Tel. 74 04 52

17867 CAMPRODON

Caixa de Girona

AGÈNCIA SÁNCHEZ

- CORREDURIA D'ASSEGURANCES
- ASSESORIA FISCAL

València, 45

Tel. 74 03 43

CAMPRODON

Junta Organitzadora de la Processó dels Sants Misteris

PRESIDENT:

Mn. Joan Soler Martín

SOTS-PRESIDENT:

Martí Pujol Suriñach

SECRETARI:

Josep Claret Gratacós

TRESORER:

Marc Claret Gratacós

COMPTABLE:

Antoni Suriñach Solà

REGIDOR DE CULTURA:

Pilar Ruat Ribas

VOCALS:

Alexandre Cuadrado Puig

Miquel Vila Picola

Odon Plujà Obrador

Pilar Ruat Ribas

M. Eugènia Bueno Prast

Maria Planella Navarro

SECCIÓ TROPA:

Eduard Molas Cruz

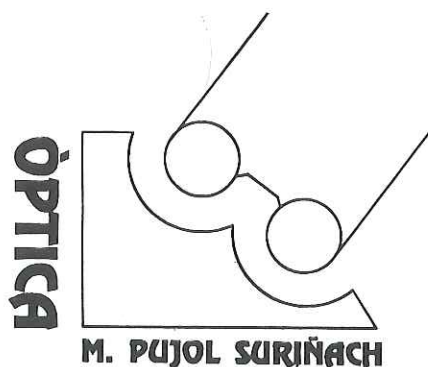

Bar Casal
CAMPRODONI
c a f e t e r i a

Pl. del Dr. Robert, 1

CAMPRODON

Tel. 74 02 86

C. Monestir, 21 - Tel. 130 154
17867 CAMPRODON

Güell HOTEL **

CAMBRAS AMB TV. i TELÈFON

Pl. Espanya, 8

Tel. (972) 74 00 11

17867 CAMPRODON (Girona)

RESTAURANT Sant Roc

Pl. del Carme, 4 i 5

Tel. (972) 74 01 19

CAMPRODON

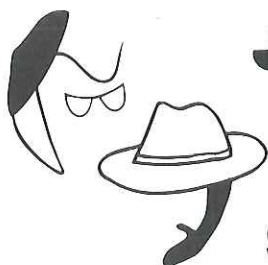
— AUTOPAVI —

- SEAT
- AUDI
- VOLSWAGEN

Tel. 74 02 23

Ctra. Sant Joan, s/n.

CAMPRODON

JORDI I PEPI
ESTILISTES

Saló Perruqueria i Estètica

HOME-DONA

TRACTAMENTS CAPILARS • MANICURES • PEDICURA
MAQUILLATGE NATURAL • FANTASIA

Isaac Albèniz, 7

Rafael de Casanova, 67

CAMPRODON (Girona)

MOLINS DE REI (Barcelona)

Les obres de la parròquia

La parròquia és sobretot, una reunió de persones que formen una comunitat espiritual, precisen però d'un marc físic que les aplegui i pugui donar constància d'aquesta voluntat comunitària. Aquest marc és el temple: un casal més gran que tots els altres i el més solemne de tots.

Aquest fet és comú a tots els pobles; així els vilatans de Camprodon, hem rebut una quantiosa herència de temples, de la qual ens en sentim orgullosos, però que ens costa degut a la seva magnitud de fer-ne tan sols el manteniment i la conservació. Efectivament, els temps actuals no són els més dolços per les arquitectures «no rendibles»; sembla que millorar un temple, arreglar un cementiri, mantenir una font o un camí per passejar o bé reconstruir un refugi d'alta muntanya, és perdre el temps i, fins i tot, llençar els diners. Als temps passats, aixecar un temple era una tasca col·lectiva que enorgullia un poble o fins i tot una nació. Avui els pobles s'enorgulleixen de les seves instal·lacions esportives i el seu creixement urbà, les comunitats de les infraestructures de tot tipus i, en definitiva, el gran repte col·lectiu d'aquest fi de segle no és precisament la contemplació i la serenitat sinó la velocitat, el canvi i la caducitat.

De totes maneres molta gent segueix estimant les tradicions, la continuïtat, els lligams amb la pròpia terra i així i des d'aquesta òptica la nostra parròquia intenta conservar aquest llegat del passat fent petites obres imprescindibles moltes vegades que si bé són granets de sorra dintre la totalitat del que seria desitjable, dona testimoni de la inquietud dels camprodonins en aquest aspecte.

En aquest darrer any, s'han fet millores que cal recordar. A l'església de Santa Maria, s'ha construït una fornícula per a venerar-hi les relíquies del nostre Patró Sant Patllari: el bust relicari i l'arqueta, peces molt valuoses de gran valor artístic i històric. Aquesta obra representa a més una seguretat per l'exhibició que fins ara només es feia per la festa del Sant el 21 de juny. Com a complement, s'ha millorat el conjunt de la capella lateral en la qual està ubicada, amb la col·locació d'una vitrina en la que s'exposen ornaments i ele-

Junta d'Obres de la Parròquia. Camprodon

ments de culte religiós actualment no emprats en les cerimònies litúrgiques. Queda però pendent la reforma d'un lateral de la capella i la consolidació de l'escala de cargol que dona accés al campanar.

S'ha editat també un recull d'aspectes relacionats amb la història de Sant Patllari, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Camprodon i la Diputació de Girona. Recentment com a conseqüència de l'última nevada, es va ensorrar una part de la teulada de la Capella dels Dolors; aquesta capella té un notable valor artístic tal com explica J.M. de Solá-Morales (vegeu tercera memòria SETMANA SANTA 1989). És necessari, doncs, refer-la i millorar-la per evitar-ne la seva degradació i les goteres que darrerament venien manifestant-se.

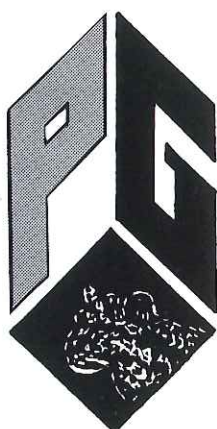

Edelweiss

HOTEL D'EXQUISIDA ELEGÀNCIA,
ENSEMS ACOLLIDOR I FAMILIAR

HOTEL
Dtor.: Joan Rous

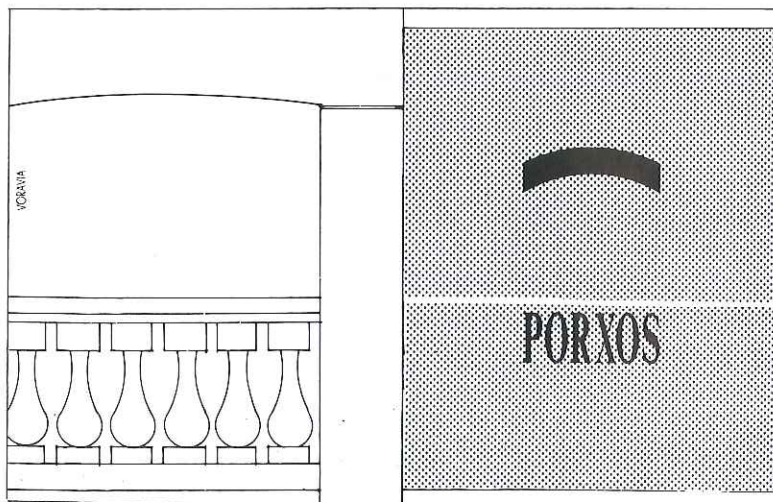
Ctra. de Sant Joan, 28 - Tel. 74 09 13* - 17867 CAMPRODON (Girona)

Peleteria

Gratacós

- ROBA DE CASA,
LLENÇOLS,
MANTELERIES...
- CONFECCIÓ JUVENIL
I CLÀSICA
- BATES I DAVANTALS
- GÈNERE DE PUNT
- ROBA A MIDA

C/ MONESTIR, 21
TEL. 13 02 83
CAMPRODON

També hi ha el projecte de restituir la vidriera de la rosassa de la cara oest de la nau principal de l'església. D'aquesta vidriera de quasi 2 metres de diàmetre, en queden els fragments suficients per a reconstruir-ne la totalitat amb una certa fidelitat de l'original. Una vegada refeta donarà una llum magnífica a la Mare de Déu de l'Altar major a les tardes d'estiu. No cal oblidar refer els bancs de l'església o almenys una part important, ja que com a conseqüència de l'ús i dels corcs estan força desballestats.

Per l'església del Carme, a la Vila de Baix, ha estat un bon any, la seva façana ha estat rejuvenida en una part important, amb la col·laboració de l'Ajuntament i la Diputació.

A l'interior, la col·laboració dels veïns ha estat decisiva, per pintar les capelles que ara presenten un aspecte renovat i lluminós. La recuperació de la rosassa de la façana fou un pas important; també s'ha recuperat una finestra ojival que dona al carrer de la Trigona. L'assignatura pendent de l'església del Carme, és però, el destí de les dependències de la part posterior de l'altar major, actualment en estat quasi ruïnós. No seria suficient rescatar aquests espais de la ruïna si han de quedar buits de contingut. ¿Fóra possible de destinar-les a fer-hi un lloc estable per a lluir-hi tot l'any els passos i els elements de la Processó? Potser caldria trobar un accés des del carrer posterior. D'una forma o una altra s'haurà de sistematitzar la permanència dels elements de la Processó actualment molt dispersos i en llocs no adients.

El Monestir de Sant Pere, és capítol a part, és un monument que per la seva importància transcendeix l'àmbit local que vol tenir aquesta reflexió; el seu estat és bo i actua com a contenidor esplèndid de fets com la Processó mateixa, el Festival de Música; també s'hi celebra Missa per Sant Pere i per la Festa Major. En caldria millorar l'entorn més immediat, la plaça d'accés i sobretot el lateral que confronta amb el carrer Monestir. Esperem que la propera urbanització d'aquest carrer per part de l'Ajuntament sigui ocasió no desaprovada per encetar el tema.

A Sant Antoni, l'ermita i el conjunt estan ben consolidats, l'esforç principal ja està fet, els Amics del Sant continuen treballant-hi actualment en la millora dels accessos; la seva tasca és exemplar, darrerament han procedit a la col·locació a l'ermita del Remei d'un altar de pedra picada, que fou donat per l'església d'Ogassa.

Esperem que a la propera Memòria us poguem donar notícia de la consolidació dels projectes aquí esmentats i de noves il·lusions i projecte que entre tots sens dubte haurem forjat.

Eduard Ponzano i Solà

Contratiste d'Obras

Particular: Carrer del Quintà, 2 • Tel. 74 09 42
17869 LLANARS

Despatx: Carrer València, 40 baixos • Tel. 74 13 38
17867 CAMPRODON

esports vivac

C/. Sant Roc, 16 • Tel. 74 13 92

CAMPRODON

Bac de Sant Pere

BAR - GRILL - RESTAURANT
TELÈFON (972) 740701

CLUB DE TENNIS
Camprodon

ANGLADA

- LLIBRERIA
- PAPERERIA
- JOGUINES
- OBJECTES D'ESCRITORI

València, 17

Tel. (972) 74 02 79
CAMPRODON (Girona)

RAID HORSE S.L.

Lloguer de Cavalls
Pupilatje
Marxas a Cavall
Servei de Bar i Restaurant

Ctra. Setcases, km. 1
Telf. 74. 02.07

Perals

Tejidos y Colchonería

València, 6

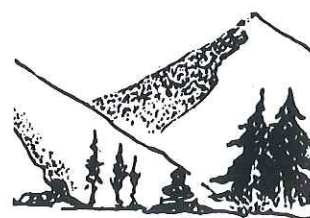
Tel. 74 00 81
CAMPRODON

Puntuació de sortida de soldats romans

Puntuació de sortida de soldats banda

Nom	Anys	Dijous	V. Crucis	Extra	Processó	Puntuació
1. Eduard Molas	5	4	5	1	5	15
2. Joan Costeja	5	4	5	1	5	15
3. Xavier Pujol	5	4	5	1	5	15
4. Josep Puigmal	5	4	5	1	5	15
5. Francesc Pagès	5	4	5	1	5	15
6. Pau Vilarrasa	5	4	5	1	5	15
7. Josep Feliu	5	4	5	1	5	15
8. Marc Salinas	5	4	5	1	5	15
9. Pere Molas	5	4	5	1	5	15
10. David Megias	5	4	5	1	5	15
11. Josep Pastoret	5	4	5	1	5	15
12. Jordi Riera	5	4	5	1	5	15
13. Joan Garcia	5	4	5	1	5	15
14. Joan Pairó	5	4	5	1	5	15
15. X. Planesas	5	4	5	1	5	15
16. Josep Colomer	5	4	5	1	5	15
17. Pere Quer	5	4	5	1	5	15
18. Gabriel Solà	5	4	5	1	5	15
19. Xavier Claret	5	4	4	1	5	14
20. Toni Jordà	5	4	4	1	5	14
21. Joan Corbella	4	4	4	1	4	13
22. Pere Isern	4	4	4	1	4	13
23. Jordi Soto	4	4	4	1	4	13
24. Esteve Farrés	4	4	4	1	4	13
25. Josep Colomer	4	4	4	1	4	13
26. J.M. Corbella	4	3	4	1	4	12
27. Salvador Mas	4	3	4	1	4	12
28. Martí Pastoret	4	2	4	1	4	11
29. Francesc Carola	5	4	1	1	5	11
30. Joaquim Caroz	3	3	3	1	3	10
31. Xavier Salinas	3	3	3	1	3	10
32. Isidre Fortuny	3	3	3	-	3	9
33. Jesus Vilarrasa	2	2	2	1	2	7
34. Kuki Pons	5	-	-	1	5	6
35. Eduard Sala	2	2	2	-	2	6
36. Moises Dorca	2	2	2	-	2	6
37. Xavier Moret	2	2	2	-	2	6
38. Gerard Miró	1	1	1	1	1	4
39. Jaume Vila	1	1	1	-	1	3
40. Fer. Cifuentes	1	1	1	-	1	3
41. Xavier Sola	1	1	1	-	1	3
42. Rafael Carrillo	1	1	1	-	1	3
43. Jordi Marcer	1	1	1	-	1	3

Nom	Anys	Dijous	V. Crucis	Extra	Processó	Puntuació
1. Miquel Brossa	5	4	5	1	5	15
2. Manel Soler	5	4	5	1	5	15
3. Josep Sau	5	4	5	1	5	15
4. Miquel Claret	5	4	5	1	5	15
5. Josep Prades	5	4	5	1	5	15
6. Jaume Puigmal	5	4	5	1	5	15
7. Marc Claret	5	4	5	1	5	15
8. Alex Cuadrado	5	4	5	1	5	15
9. Josep Claret	5	4	5	1	5	15
10. Marc Gelis	5	3	5	1	5	14
11. Pere Busquets	5	4	3	1	5	13
12. F. Xavier Coma	4	4	4	1	4	13
13. Miquel Bertran	4	4	4	1	4	13
14. Sergi Bertran	4	4	4	1	4	13
15. Miquel Planella	4	4	4	1	4	13
16. Jordi Clarena	4	3	4	-	4	11
17. Jordi Serrano	5	4	-	1	5	10
18. Tomàs Sanblas	3	3	3	1	3	10
19. Marc Molas	3	3	3	1	3	10
20. Manel Cornejo	3	3	2	1	3	9
21. Josep M. Costa	3	3	3	1	2	9
22. Josep Coma	2	2	2	1	2	7
23. Alex Santoro	2	2	2	1	2	7
24. Pere Serra	1	1	1	-	1	3
25. Enric Mateu	1	1	1	-	1	3
26. Isidre Santoro	1	1	1	-	1	3
27. César Alvarez	1	1	1	-	1	3
28. Carles Hurtos	1	1	1	-	1	3
29. Jordi Prades	1	1	1	-	1	3

H. SAYOLA
SILVESTRE COSTEJA

Josep Morer, 4

17867 CAMPRODON

Tel. 74 01 42

Actes autèntiques de la translació de les relíquies de Sant Patllari

1. Procés verbal del 16 d'abril de 1485

En el nom del Senyor, amén. L'any del naixement del mateix Senyor 1485 i dia 16 d'abril, regnant el cristianíssim Senyor Nostre Carles, rei dels Francs per la gràcia de Déu, havent canviat tot a causa de l'ímpetu de les guerres i d'altres calamitats i el gran exèrcit recentment enviat a alguns llocs de Catalunya i senyaladament i expressament contra la vila i la terra de Camprodon, sent el general d'aquest exèrcit i tenint el lloc principal pel citat senyor rei, el magnífic i valent soldat Tanguinus de Castro, vescompte de Bellavia, d'on era, totes les muralles del dit lloc Camprodon foren enderrocades i totalment destruïdes i tots els béns i coses dels seus habitants preses i saquejades, i també tots els efectes d'or i de plata, relíquies, llibres, instruments, escriptures, béns i totes les altres coses del Monestir de Sant Pere de la mateixa vila de Camprodon conquerides i sostretes del dit monestir pels mateixos soldats i finalment exportades tant i tan totalment que el dit monestir quedà privat i completament expoliat dels seus béns, de tal manera que en ell no podia celebrar-se l'Ofici Diví o servei de Déu, i menys encara a causa de la seva màxima pobresa podia fer-se de cap manera que els religiosos, germans monjos, poguessin ali-

mentar-se i sustentar-se, a no ser mitjançant l'ajuda de l'auxili diví de Crist i de Sant Pere Apòstol, els patrons del mateix monestir, que no deixaven d'ajudar mai els seus devots servidors. I així per mitjà dels quals, un cert noble, devot senyor Joan Richer Se-

nyor de Montegardino, estant aleshores a la vila de Perpinyà, qui veient, segons s'afirma, alguns soldats que tenien i portaven amb ells llibres eclesiàstics, instruments, escriptures i altres coses del mateix monestir de Sant Pere perquè ho venien a baix preu o bé apropiant-se'n per a ells i fer-ho servir per ús propi, aleshores el mateix noble Joan Richer per amor de Crist i de la seva Mare, la Verge Maria i els Sants Pere Apòstol i Patllari i mogut per la devoció, compassió, pietat i caritat, i molt afectat, volent evitar, amb totes les seves forces, la ruïna i total destrucció de tan ínclit monestir i a fi de què es pogués fer i continuar en ell el servei diví, comprà els

citats efectes, llibres, instruments, escriptures i altres coses i moltíssims béns pel preu de 140 monedes d'or als soldats i ho retingué en el seu poder, no obstant, amb el sincer i íntegre propòsit i voluntat de restituir-ho i retornar-ho després de la fi de les guerres i calamitats.

Com que ara mitjançant la gràcia divina, la dita vila de Camprodon i tota la pàtria veïna d'aquells ciutadans estava tranquil·la, en pau i en concòrdia màxima i en la benvolença i amistat de l'anomenat Senyor Nostre el Rei i dels súbdits i també que, en el mateix monestir o església els citats efectes, llibres, instruments, escriptures i altres coses podien ser custodiades, segures i sense perill i volent també el cos de sant Patllari i les altres relíquies que del citat monestir foren sostretes i a llunyaníssimes parts de França recentment endutes fossin restituïdes, prevalent ara portar a compliment el seu veritable, sant i sincer propòsit i devota intenció perquè Nostre Senyor Jesucrist, pels mèrits de la seva Sacratíssima Passió i la intercessió de la Verge Maria, la seva Mare i dels sants apòstols, Pere i Patllari portessin la seva ànima, quan es separés del cos, als goigs del Paradís i la súplica del reverend i religiós fra Bernat, abat del mateix monestir, per la gràcia de Déu i dels religiosos i germans monjos anomenats més avall, els dits efectes, instruments, documents i altres coses, que com s'ha dit abans, va comprar les restituí al reverend senyor Abat i als germans gratis i ben disposat, com s'assegura, i no demanant-los, no obstant, per aquestes coses el preu exacte ni el més mínim, demanant, però, humilment el mateix noble Joan Richer i devotament fent petició als citats reverend Abat i altres germans religiosos del seu monestir que es dignessin concedir-li una mica dels ossos i relíquies del cos de sant Patllari,

perquè amb ells pogués dignificar i ornamentar una capella edificada en honor del mateix sant Patllari en la terra o jurisdicció del noble devot que els considerava com la màxima gràcia.

El senyor Abat havent oït el que havia dit, interessat primer per ell i reflexionant sobre l'ardentíssima i espiritual devoció que el noble i devot Joan Richer tenia respecte al dit monestir de sant Pere i sant Patllari pel

que decidí restituir gratis i tornar al dit monestir els mencionats béns i també demanar les relíquies del cos de sant Patllari. Volent, dic, evitar el reverend senyor abat el pecat d'ingratitude en una obra tan considerable del mencionat noble i també, en gran manera afectat, perquè les relíquies de sant Patllari fossin dignes de tanta veneració i en molts i diversos llocs hi fossin exposades al culte i venerades; havent tingut no obstant una entrevista el mateix reverend senyor abat amb els germans del mateix convent, congregats al so de la campana tal com és costum i amb el consentiment i voluntat d'ells prometé donar i concedir.

D'aquí és que per realitzar les promeses com havia ofert, procedint per mi de notari públic i dels testimonis més avall escrits, especialment cridats, estant presents i personalment constituïts en l'església del monestir citat de sant Pere de la vila de Camprodon, de l'ordre de Cluny i diòcesi de Girona els venerables i religiosos varons, senyor germà Bernat, per la gràcia de Déu abat del mateix monestir, Pere Carbó, camarlenc, Pere Ferrani, almoïner,

Frontal de l'arqueta de Sant Patllari i el bust reliquiari.

Benet Carmona, batxiller en Sagrada Escriptura, preposít de Pageto, Pere Claramont, Rafael Barsalon i Jaume Foesterii tots monjos i religiosos del capítol del mateix monestir, al so de la campana com és costum en casos semblants habitualment, davant dels infraescrits que havien de ser congregats, que tots, trobant-se junts primerament en la conversa entre ells, tant del benefici rebut del mencionat noble i devot Joan Richer, com també de la petició i humil requeriment fets per ell mateix de les relíquies de sant Patllari, com més amunt s'ha explicat i especificat, considerats els fets pels mateixos i moguts els ànims de tots i cadascun d'ells, tots simultàniament i unànimament i en concòrdia, cap d'ells discrepant, a més de les coses dites pel mencionat noble Joan Richer establiren una gràcia especial tal com segueix. I primer ordenaren, volgueren i establiren que des d'aleshores en dit monestir, perpètuament, en qualsevol any, sense interrupció en qualsevol dia de lluna primera després de l'Octava de Pasqua o resurrecció de Nostre Senyor Jesucrist es celebrés una Missa de rèquiem solemne, amb tots el germans monjos que estiguessin aleshores al monestir, els presents i els futurs, per l'ànima del mateix noble Joan Richer, senyor de Montegardino i dels seus parents i amics per aquells pels quals es proposava pregar, i això per aquells presents ara com pels successors dels mateixos en dit monestir celebrant sense interrupció, i per la futura memòria el citat aniversari, volgueren i ma-

naren escriure'l i registrar-lo en el llibre dels altres aniversaris de la mateixa església. I els mencionats germans religiosos abans anomenats, volgueren, per comú acord, que es concedissin amb liberalitat, les relíquies i ossos de sant Patllari al mateix noble Joan Richer per ell demanades i a l'acte, procedint amb desig ardent tots alhora, havent encès primer sis ciris, entren en processó solemnement dins la sacristia, o guar-

da-roba de la mateixa església en què estaven guardats el cos de sant Patllari i altres relíquies, efectes i ornaments d'ell i obert allà un armari pel dit abat, va extreure'n un gran vas de plata d'una magnitud de quasi dos pams, meravellosament construït i fet a la manera de monument i decorat amb or amb moltes imatges daurades i ornat per tot el voltant amb diverses pedres i gemes precioses i, enmig de la superfície del vas, hi havia fixada una petita creu amb la figura del crucifix de plata daurada i al costat de la mateixa creu i havia la imatge del mencionat sant Patllari de plata daurada, en forma de bisbe, amb diaca i sots-diaca d'argent daurat, posats l'un a la

dreta i l'altre a l'esquerra i al voltant del mencionat vas hi havia moltes altres imatges de plata daurada del mateix sant Patllari i d'altres sants, demostrant els miracles que, entre d'altres, el mateix sant Patllari feia en la seva vida humana i després, mitjançant la gràcia divina que per raó de la brevetat decretà ometre. I per fi, pres el mencionat vas de plata reverentment i devotament pel senyor abat i posat en una taula parada

amb teles netes de lli, feta la devota oració pels mateixos religiosos germans agenollats, el reverent abat volcà el mencionat vas sobre la taula i arrancà 4 làmines o barres de ferro clavades amb claus sota el dit vas i amb els quals es tancava, i després l'obrí i un cop obert així el vas, els ossos del cos de sant Patllari sortiren fora, amb teles de seda o lli, honorablement embolcallats foren trobats i finalment pel reverent abat descoberts i sobre la mencionada taula reverentment posats i, de nou agenollats els religiosos germans en humil i devota oració, d'entre les dites relíquies fou pres pel reverent abat un gran os del braç del mateix sant Patllari i amb una espasa posada a manera de serra no el pogué partir pel mig de cap manera. Agafant un bàcul de creu allà on s'havien multiplicat els cops sobre el dit os, colpejà i el dit cos es dividí en dues parts de les quals una d'elles fou major que l'altre (aquí una figura representant la forma i les dimensions del fragment). Una part, amb una petita costella, embolcallada pel reverent pare Abat amb tela de seda i amb el segell del dit monestir sotasignat per la meua mà de notari públic infraescrit segellar i tancar tal com es digué abans. Tancat i segellat amb aquest present públic instrument els mateixos frares religiosos abans citats volgueren, amb acord unànime, portar i realment entregar pel dit reverent abat al dit noble Joan Richer, senyor de Montegardino el més de pressa possible. El reverent abat prengué reverentment les relíquies així tancades i segellades i prometé portar-les i entregar-les realment al senyor Joan Richer el més ràpidament que pogués.

Així fetes i realitzades aquestes coses, les restes de les dites relíquies, embolcallades de nou i posades honoríficament en el vas de plata, després tancat i tornat a clavar amb les 4 làmines de ferro citades, fou posat de nou en l'armari i honoríficament tornat a amagar. Per tant, perquè a les coses pre-dites pugui adherir-se una fe sens dubte i per tot arreu i per tenir memòria de la cosa en el futur de tot el que s'ha dit d'actes i fets, els citats reverent abat i germans monjos del monestir demanaren que es fes escriptura pública per mi, notari públic sota-signant.

Els fets foren aquests, com s'ha dit abans, sent-hi presents els honorables varons Joan Planes, preparador de teles de llana i Ramon Gallard, procurador, i tots els habitants del citat lloc de Camprodon, testimonis prèviament convocats i pregats especialment, i jo Clement Pelastre, notari públic per règia i imperial autoritat, habitant en la vila de Perpinyà, que en totes les altres coses citades conjuntament amb els testimonis vaig ser-hi present, i d'aquest requisit vaig prendre nota de la que, per la present escriptura pública per la meua pròpia mà escrita publico, i en aquesta pública forma adjunto i amb fe, ferma i testimoni dels anunciats prèviament poso aquest meu autèntic segell juntament amb el segell del citat convent en cera vermella i afegit al capdavant d'aquesta present escriptura.

Vist per nos el present document és tingut per autèntic. Donat a Montegardino el dia vint-i-cinc d'octubre de l'any mil set-cents seixanta-quatre.

Traducció de Mn. Francesc Font

**ESPECIALITAT
EN PLATS TÍPICS I DE CAÇA
SERVEI A LA CARTA**

Pl. Espanya, 11 Tel. (972) 74 00 04
17867 CAMPRODON (Girona)

Bar LA PARRA

MIQUEL LUENGO i JULI SARRIA

Plaça Sta. Maria, 14 - Tel. (972) 74 00 52 17867 CAMPRODON

Drogueria

Perfumeria

Blanca

Sant Roc, 24

Tel. 74 00 00

17867 CAMPRODON (Ripollès)

Cosmètica

Neteja

«Xarcuteria»

CAN XANO

Més de cent anys
d'existència

Tel. 74 02 11

CAMPRODON

Can França

ARTICLES DE PELL

València, 11

Plaça Sta. Maria, 11

CAMPRODON

Tel. 74 00 13

CARNISSERIA

GALI

Ferrer Barbarà, 12

Tel. 74 01 60

CAMPRODON

ANTIGA CASA SALA
FUNDADA L'ANY 1818

CAMPRODON

SALAnyolis®

SÓN TAN BONS!!!

Programa d'actes de la Setmana Santa 1992

Divendres, 10 d'abril, a les 10 de la nit: *Reunió de tots els càrrecs de Comandament del Maniple, Centurió, Optió i Mestre de Banda per rebre les instruccions de sortida de Dijous nit i Divendres Sant.*

Dimarts, 14, a les 9,30 de la nit: *Reunió al Local Social de tots els Arregladors i Perxoners, així com els Caps de cada Pas per a rebre les consignes de sortida del Divendres Sant.*

Dimecres, 15: *Després de l'assaig general del Maniple a la plaça de Santa Maria i al Local Social, lliurament del material per a tots.*

Dijous, 16, a les 8 de la nit: *Concentració de tot el Maniple, degudament uniformat, per passar revista de material al Monestir de Sant Pere.*

A les 8,30 de la nit: *Desfilada pels carrers de la Vila fins a la plaça d'Espanya, on farem el lliurament del Pendó davant de la Casa de la Vila.*

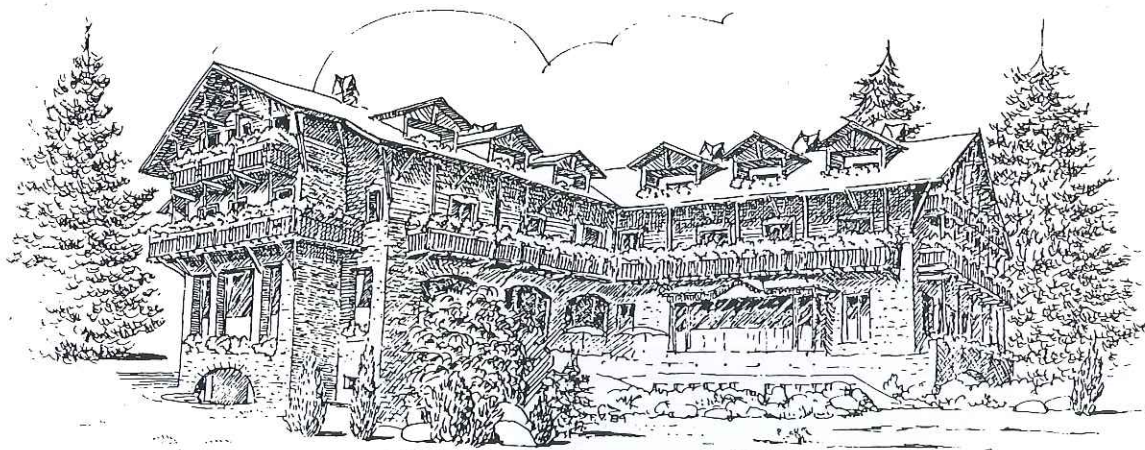
- *Interpretació de diferents marxes i cloenda amb Retreta, per part de la Banda del Maniple.*

Divendres Sant, 17, a les 7,30 del matí: *Concentració davant de l'església de Santa Maria per fer la sortida del Via Crucis pels diferents carrers del poble. Una vegada acabat el Via Crucis, esmorzar de bunyols, coca i xocolata, al lloc on designarà la Junta.*

A les 8 de la nit: *Concentració de tots els Soldats Romans a la baixada de l'Hospital, per passar revista del material.*

A les 8,30 de la nit: *Sortida en marxa ràpida vers la plaça d'Espanya per a fer lliurament al Centurió del Maniple del Banderí de Comandament, així com per recollir els Decurions i el Pendó del Maniple de la Casa de la Vila.*

A les 9 de la nit: *Una vegada format a les escales del Monestir, començament de la Processó dels Sants Misteris.*

HOTEL «GRÈVOL»

Tel. 74 10 13

LLANARS

Vall de Camprodon

Perruqueria

JUANITA

Barbarà, 1

CAMPRODON

Tel. 74 04 01

VÍDEO CLUB TER

**VENDA I LLOGUER
DE PELLÍCULES**

Monestir, 20

CAMPRODON

Tel. 74 02 24

CAJA DE MADRID

Sucursal, 9.119
València, 28
CAMPRODON

**CARNISSERIA
COLOM**

Plaça Dr. Robert, 20 Tel. 70 01 58
CAMPRODON

Supermercat

ROTA

València, 12

CAMPRODON

Tel. 74 00 43

**PUB
2000**

Carrer València

17867 CAMPRODON

Formació de l'any 1991

COMANDAMENT

Capità manaire
J.A. Pons

Centurió
Jordi Marcer

Decurió
Joan Costeja
Francesc Carola

Optió
Eduard Molas

1a. OPTIADA

Abanderat
Josep Colomer

Líctors
Josep Pastoret
Pere Quer
Joan Corbella
Pere Isern

Guionistes
Francesc Pagès
Pere Molas
Joan Pairó
Jordi Soto

Soldats
Josep Puigmal
Marc Salinas
Xavier Claret
Pau Vilarrasa
Josep Feliu
Joan Garcia
Xavier Pujol
Gabriel Solà
Xavier Planesas
Jordi Riera
Josep Colomer
David Megias
Toni Jordà
Martí Pastoret
Isidre Fortuny
Esteve Farrés
Salvador Mas
Xavier Salinas
Jesús Vilarrasa
Ferran Cifuentes
Xavier Moret

Moisès Dorca
Jaume Vila
Xavier Solà
Rafael Carrillo

2a. OPTIADA

Mestre de música
Climent Juncà

Masser
Eduard Sala

Infant
Alex Santoro

Decurió
Manel Soler

Botzinari
Josep Sau

Cornetes
Marc Geli
Miquel Brossa
Miquel Planella
Jordi Clarena
Tomàs Sanblas
Josep M. Costa
Manel Cornejo
Pere Serra
Carles Hurtos
Isidre Santoro
César Álvarez
Jordi Prades

Mestre Timbaler
Jordi Serrano

Timbalers
Jaume Puigmal
Josep Claret
Marc Claret
Àlex Cuadrado
Pere Busquets
Francesc X. Coma
Miquel Bertran
Josep Coma
Enric Mateu

Bombos
Miquel Claret
Josep Prades
Sergi Pagès
Marc Molas

Perruqueria

Feliu

Sant Roc, 20

CAMPRODON

- Motos
- Recanvis
- Bicicletas
- Accessoris

Sant Roc, 1

Tel. (972) 74 01 46

17867 CAMPRODON

BANCA CATALANA

València, 4

Tel. 74 03 50

CAMPRODON

RENAULT

ALEXANDRE CUADRADO

València, 56

Tel. 74 00 55

17867

CALEFACCIONS

MOLAS

- Instal·lacions de calefacció central
- Aire condicionat
- Energia solar
- Protecció contra incendis
- Fontaneria i sanitaris

Ignasi Casabó, 11

Tel. 74 01 63

CAMPRODON

AGUSTINA

- Regals
- Articles pell

València, 41

Tel. 74 00 68

CAMPRODON

Els papers del Sant (i III)

Per Oriol Molas

«Sumari de les Gracies e indulgencies» de Sant Víctor

El seu llatí que —desenganyem-nos— era de seminari decimonònic i fàcilment oblidat, ja ens ho va demostrar l'any passat amb l'Ars Poètica, no el qualificava per la translació d'obres. Però de fet, val més això que res, oi? I ell n'és conscient d'aquest fet i se n'exculpa. Després de seguir els canons preceptius i necessaris, fa una *exculpatio* ortodoxa i, per tant, perdonable: «Mis cortos alcances no pueden llegar a satisfacer a los lectores; pero mi fin no es otro que arreglar los papeles de San Víctor para que en los tiempos futuros —i això va per nosaltres— no se pierda la devoción de tan grande Santo.» Exculpat, doncs, i més perdonat, encara, quan ens adonem que tenia certa passió filològica: «Al pie de cada página he puesto las notas con sus citas para mayor comodidad de los que lean este escrito.»

I continua aquest acte de contrició amb les següents paraules: «Juzgo que tal vez será atrevimiento el trabajo que he emprendido, pero por otra parte no es más que un escrito particular para guardarlo en el archivo, sin pretender darlo al público».

Des de fa dos anys, si us hi heu fixat, comentem de manera informal, però mai irreverent, els papers sobre Sant Víctor, Patró de la Processó dels Sant Misteris de Camprodon, que hi ha a la nostra Parròquia de Santa Maria. L'any passat, si feu memòria, vam començar amb comentari del llibre *Historia de la tradición de S. Víctor, Mártir, a la Iglesia Parroquial de Camprodon* (Cal dir que el paper on figura el títol està fragmentat, però és fàcil de suposar la totalitat el text sense cap vergonya a equivocar-nos. A més, a la primera pàgina del protocol hi ha una versió ampliada del títol que resumeix el contingut del llibre. De totes maneres, cal afegir que aquest no és un treball filològic, només es tracta d'unes notes informatives més o menys amanerades de popularitat.) Doncs bé, l'any passat ens vam quedar a mig pròleg. Si voleu, podem continuar:

En el mateix pròleg, el Prevere beneficiat de la Parròquia de Camprodon l'any 1834, i després d'explicar-nos els motius que el van portar a la compilació de tots els documents, ens explica com estructura el llibre: primer, ens exposarà la història del Sant; després, els motius que van tenir els camprodonins per erigir-lo com a Patró i, finalment, ens ofereix una mostra —còpia— de tots aquells papers que hi havia escampats per la biblioteca i per l'arxiu de la Parròquia i que «por ser antiguos y mal escritos eran difíciles al lector».

La compilació de tots aquests documents, naturalment, no era una feina fàcil i un prevere —amb tots els respectes— no sempre estava qualificat per fer-ho.

ASSEGURANCES

VILA

Freixanet, 1

CAMPRODON

Tel. 74 03 69

FOTO

ESTUDI

ST. ROC

Sant Roc, 7

CAMPRODON

Tel. 74 02 97

BAR SISCO

Exenedor de TRAVESSES
i de LOTERIA PRIMITIVA

València, 3

CAMPRODON

Tel. 74 05 55

IMATGE - & - SÒ
ELECTRODOMÈSTICS

DISTRIBUIDOR - OFICIAL
Sony i SHARP

La qualitat té un nom

ELECTRICA
TORALLAS

C\l. Valencia, 51 • Tel. 74 01 41
CAMPRODON (Girona)

PIZZERIA

Da Giorgio

ESPECIALITATS DE LA CASA

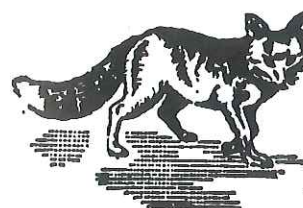
Ferrer i Barbarà, 10

CAMPRODON

Tel. (972) 74 09 88

sports

RENARD

València, 50

CAMPRODON

Tel. 74 03 13

L'explicació, però se'ns complica quan —i això és culpa nostra pel poc coneixement que tenim del santoral— ens diu que en tota l'obra no nomenarà a Sant Víctor Màrtir i que «nada diga de su vida pues ninguna autenticia se da de tal título». No pot assegurar, tampoc, que sigui el mateix Sant Víctor que va patir martiri a Marsella ja que les proves que dóna i que ell coneix per l'acte de Donació no informen suficientment i no permeten erigir un paral·lelisme segur amb les notes i informacions oficials del «Martinológico Romano», de fet, ell no n'està gens segur que sigui el mateix i, fins i tot, està segur d'alguna altra cosa, ja que, sense dir-nos res, és capaç d'acabar el pròleg amb l'anunci d'una tesi: «Pero razones más poderosas— que no coneixem i que esperem saber algun dia— me impelan a creer que es otro San Víctor del cual no se tiene conocimiento alguno de su vida, como lo demostraré en su lugar.» sembla estrany, però, que no es pugui conèixer res de la vida d'un Sant, sobretot si tenim present que el Vaticà santifica pels coneixements que té de la vida i de les accions de certs humans que han

estat assenyalats per la gràcia divina. No voldria posar-me on no em pertoca, però confio que el Vaticà ha estat sempre ben informat, i es continua informant ara, abans de santificar alguna personalitat.

Deixem la contemporaneïtat de banda i tornem al segle XIX. El pròleg s'acaba amb aquest misteri més propi d'una novel·la de lladres i serenos que d'una història senzilla feta per a mantenir la devoció de les futures generacions. Les dues pàgines que segueixen són l'índex de la composició de textos que formen el llibre. Exposa, primer, el capítol i seguidament la pàgina. Hi ha 14 capítols, alguns més interessants que altres, com per exemple: la traducció al castellà de l'obertura del Sepulcre i del permís per exposar les Despulls en públic. O un altre text que explica l'acte de donació del cos del Sant. De com va arribar a la nostra vila i què va passar durant el camí. De com van col·locar-lo entre nosaltres i de com es festejava la diada del Patró. Anirem llegint tots els capítols més interessants en altres ocasions. Si voleu, naturalment.

Estat de Comptes

ENTRADES

Benefici any anterior	225.-
Loteries	392.600.-
Anuncis revista	592.000.-
Donatius personals	55.000.-
Diputació de Girona	300.000.-
Interessos	763.-
TOTAL	1.340.588.-

SORTIDES

Compres de material	341.500.-
Impresos	552.801.-
Publicitat	22.192.-
Despeses diverses	66.200.-
Comptes en caixes i bancs	347.364.-
A caixa	10.531.-
TOTAL	1.340.588.-

Tres il·lustres fills adoptius de Camprodon

Per Ramon Llongarriu i Monsalvatje

Camprodon ha estat, des de final del segle passat, una estació d'estiueig important, això que és un canvi temporal de residència per passar l'estiu, o bona part d'ell, al lloc escollit sense moure-se'n. Eren estades que moltes vegades tenien relació amb la recuperació de persones malaltes. Sempre, per gaudir d'una vida reposada respirant aires sanitosos.

Avui volem portar el record de tres camprodonins d'adopció que van fer molt per al progrés de la vila: el doctor Robert, el senyor C.A. Torras i el senyor Josep Ferrer i Bàrbara.

El Dr. Robert (1842-1902)

Aquest fou el promotor inicial del poble de Camprodon com a lloc ideal per estiuejar-hi. Fou un metge de bon ull clínic, prou altruista per visitar desinteressadament. Fou un dels metges que assistí al rei Alfons XII en la seva última malaltia. Tenia molt de prestigi.

Presidí l'Ateneu Barcelonès en dues etapes compreses entre els anys 1881-1882 i 1900-1901.

L'any 1899 fou elegit alcalde de Barcelona. El seu pas per l'alcaldia fou efímer però d'eficàcia provada. Plantà cara al caciquisme imperant i de les llistes electorals féu borrar vint-i-set mil noms de persones inexistents. Ell, que d'antuvi no tenia res de catalanista, fou conquistat per la causa de la «Lliga Regionalista» gràcies a la constància de Cambó. Quan aquest partit catalanista conservador es fundà l'any 1901, comptà amb el Dr. Robert com a primer president. Aquell mateix any, però, sortí elegit diputat.

En morir, sobtadament, l'onze d'abril de 1902, durant un banquet, el seu òbit fou molt sentit i al seu enterrament hi acudí una gran gernació.

Barcelona li dedicà un monument degut a Lluís Domènech i Josep Llimona. A l'etapa franquista fou desfet i retirat i la seva reposició ja no fou possible fins a la implantació de la democràcia.

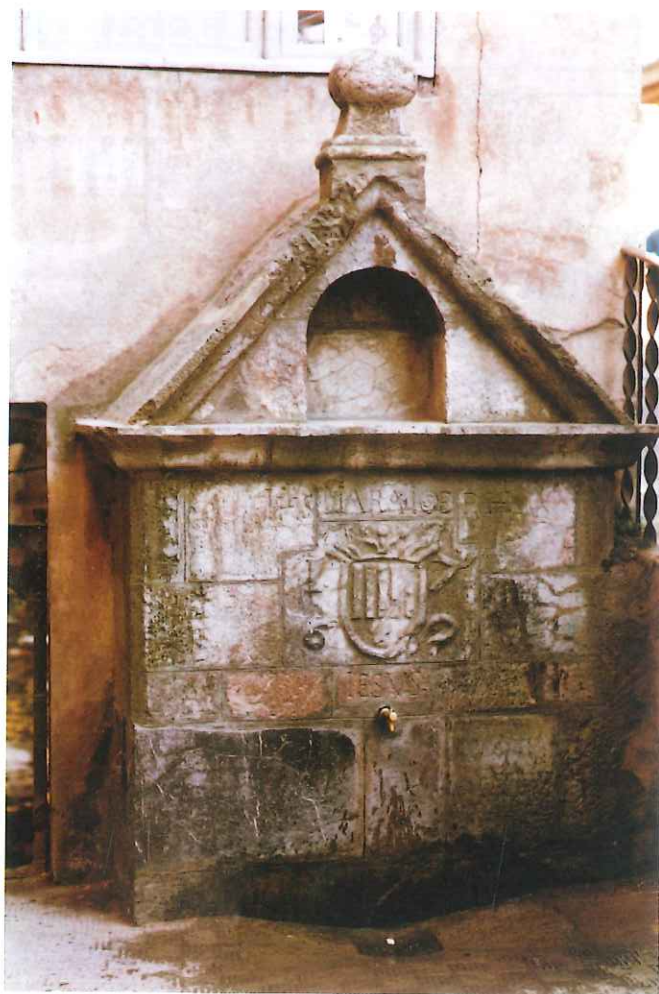
Camprodon també li dedicà un magne record a la Font Nova, al final del passeig que hi condueix. Destruït per l'aiguat de l'octubre de 1940, fou reemplaçat per l'actual, bastit l'any 1976. S'hi conserva la placa en

bronze amb l'efígie de l'homenatjat, recuperada aquella ensulsiada, obra de l'escultor J. Claret.

L'ajuntament, a més, li dedica una de les millors places de la vila, ben coneguda per celebrar-s'hi el mercat setmanal.

C.A. Torras (1852-1923)

Succeí al Dr. Robert en la dignitat de fill adoptiu de Camprodon. Assidu estiuejant també, hi tenia una torre i treballà pel seu millorament.

Autor

Joan Prat, Font de la placeta de C.A.Torras.

C.A. Torras formà part —per citar alguna de les seves activitats— de la junta nomenada per a la clausura del vell cementiri del Monestir que convenia de treure per raons de sanitat i poder restaurar el magnífic temple de Sant Pere, això que es féu possible a partir de 1915 amb els plànols del nou fossar, cedits graciosament per Josep Feliu, enginyer, estiuellant de la vila, amb destí a Camprodon i al disseminat de Freixanet. La seva benedicció tingué lloc al començament de 1916. Les obres del Monestir s'acabaren l'any 1932.

La gran promoció de Camprodon com a centre d'excursions, fou la construcció del xalet-refugi d'Ull de Ter a 2.325 metres d'altitud, impulsada per C.A. Torras i sota la direcció de l'arquitecte Jeroni Martorell. Els treballs van començar l'any 1907 i fou inaugurat el dia de Sant Jaume del 1909. Tot això durant la seva presidència del Centre Excursionista de Catalunya (CEC) que regí de 1902 a 1915 i de 1921 fins el 1923, any en què morí, el vint-i-tres de juny. També havia presidit la «Lliga de Societats Excursionistes de Catalunya» (1920) posada en entredit durant la dictadura militar de Primo de Rivera. L'any 30 s'organitzà la «Federació d'Entitats Excursionistes».

Recent el seu traspàs, Camprodon li dedicà la placeta dels Basters que hom anomena, ara, els Quatre Cantons. Allà hi ha una font una mica arraconada i inadvertida, amb frontis de pedra picada amb els noms de Jesús, Josep i Maria esculpits i desota l'escut de la vila. La font també l'anomenen dels Gossos, segurament perquè hi tenien un abeurador fàcil.

Promogut pel senyor Ferrer Barberà, es projectà de dedicar-li un monument alhora que el del Dr. Robert. La instància on es suggereix la iniciativa és del catorze d'agost del 1923. L'alcaldia obrí una subscripció popular amb cinc-centes pessetes que als pocs dies ja arribava a les set mil i les obres reixiren. Ambdós monuments foren inaugurats l'onze de setembre de 1925. El del Dr. Robert, a la font Nova i el de C.A. Torras, prop de la font del Boix en un indret enlairat de la vall del Ritortell.

El patriarca de l'excursionisme nostrat serà recordat perpètuament, a més, per les seves magnífiques guies de muntanya que formen un corpus bibliogràfic indispensable per consultes de molt diversos aspectes, autèntic testimoni d'una època que el seu autor visqué intensament.

Josep Ferrer i Bàrbara (?-1924)

Ens manquen dades bibliogràfiques essencials. Sabem que morí, el 1924, un any després, aproximadament, que Camprodon l'anomenés fill adoptiu. No veié, per tant, la inauguració dels monuments al Dr. Robert i a C.A. Torras que ell promogué.

La grafia del seu segon cognom, Bàrbara, és així, no sabem perquè, amb l'accent gràfic a la primera síl·laba quan tot fa pensar que hauria de recaure en l'última, com a paraula aguda. Potser és un dels cognoms catalans destrossats per les grafies lliures, incorrectes, adoptades per funcionaris forasters -castellans, quasi sempre— segons la fonètica del nostre país, que amb cinc vocals representen vuit sons i altres particularitats que ells no podien copsar. I així ens llueix el pèl. Els Retalls de premsa —el Brusi!— servits pel seu corresponsal de l'època a Camprodon i els llibres d'actes de l'ajuntament, ens posen de manifest que aquest fou un home actiu i generós.

Fou president, des de la seva fundació, de la «Junta local de Reformas y Embellecimiento» que treballà per millores en el poble i els seus entorns. A expenses seves arranjà la «Mare de la Font» i féu condicionar la placeta mirador de la font del Boix tota encerclada per un pedrís, ara ombrejat pels faigs i les blades, amb obres dirigides per l'arquitecte J. Bayó, l'any 1922. Camprodon li dedicà l'antic carrer de Cantallops (sortida cap a Llanars) que l'any 1926 fou eixamplat, amb terrenys cedits per alguns propietaris, en fer-se les alienacions de l'Avinguda Maristany en una urbanització promoguda per Francesc Maristany en allò que havien estat les planes de can Aulí, una pagesia important de Llanars contigua a Camprodon, que fou aterrada per a la realització d'aquella zona residencial amb la qual la vila adquiria una categoria indiscutible entre les places estiuenques segons l'estil de l'època.

Fonts

Pla, J. *Obra Completa*. Vols. 9, 10, 19, 25 i 30.

Família Birba. Consulta.

Sr. Miró. Consulta.

Diari de Barcelona. Cròniques i gasetilles del seu corresponsal a Camprodon.

Arxiu municipal de Camprodon. Llibres d'actes.

Gran Enciclopèdia Catalana. Dades diverses.

MODA PELL

DESCAMPS

València, 33

Tel. 74 07 84

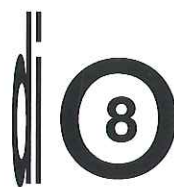
CAMPRODON

EXPLOTACIONS FORESTALS
FÀBRICA DE SERRAR

Fustes Magret, s.a.

CARRETERA DE SANT JOAN, 2
APARTAT 11 - TEL. (972) 74 00 40
FAX 74 01 20

17867 CAMPRODON
(GIRONA)

CAMPRODON

LLAMINADURES
I REGAL INFORMAL

**OBSEQUIS DE BATEIG
I FESTES**

17867 CAMPRODON

UN EMBOTIT DE QUALITAT
SÍ, PERÒ DE **CAL XEC**

El rebost del Pirineu català

Isaac Albéniz

Tel. 74 00 84

CAMPRODON

Vestes portants d'improperis 1991

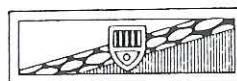
El palmó	TONI LIESA	L'esponge	MARIA CLARET
El Sant Sopar	JOAN VIDAL	La llança	DANI RODRÍGUEZ
El calze	ALBERT SERRA	Els claus	ENRIC MONTSERRAT
El pa	NÚRIA BATLLE	El martell	MARC NAVARRO
La bossa de Judes	ANDREU MONTURIOL	El sol	MÒNICA MEGIAS
La llantia	MARTA GÜELL	La lluna	CRISTINA PONCE
El gall	AMADEU RIGAT	El rellotge	ANNA BUSQUETS
L'espasa i l'orella	ANNA GALI	Els daus	JOAN COLLBONI
La mà	ESMERALDA CABANACH	La túnica	JORDI LIESA
La columna	JOAN PERADALTA	L'INRI	XAVIER LIESA
Els assots	JUDIT SERRANO	El cap de mort	NATI FERNÁNDEZ
La canya	ESTER SOLÀ	L'escala	JOAN PEITIVI
La corona d'espines	ANNA GARCIA	Les estanalles	JOSEP MIRÓ
La capa púrpura	ROSA SOLER	El llençol	NÚRIA JORDÀ
Les cadenes	INGRID SOY	Abanderat sepulcre	JAUME HURTOS
El pitxer	OLGA LIESA		

ELECTRICITAT DOMÈSTICA
i INDUSTRIAL - ELECTRODOMÈSTICS

Josep Morer, 1

CAMPRODON

Club Tennis Camprodon

Bar de Sant Pere s/n.

17867 CAMPRODON

Tel. 74 08 12

9 FORATS
(Par 35)

Tel. 13 01 25

CAMPRODON

FOTOGRAFIA

COMA

REVELATS EN 1 HORA

Catalunya, 5

CAMPRODON

Tel. 74 00 30

L'ESCLOP

roqué

SABATERIES

17867 CAMPRODON

MOTO
PUIG-PLA

Cal Marquès, 6

CAMPRODON (Girona)

Tel. 74 01 28

La gran font

Per Rosend Sala

Si Déu «va fer-la en primavera» la nostra Catalunya bo i cantant, bocabadat degué quedar-se en contemplar la nostra vall. Ell, el Senyor, creador de magnificències i grandiositats, l'inventor del cosmos, de la llum, de la gravetat... Us imagineu quina cosa tan petita, tan minsa, havien les Seves Mans modelat? Ara, si parlem de bellesa, això ja és punt i a part.

Una àguila reial majestuosa en el seu vol, aguaita amb ulls penetrants des del seu mirador privilegiat, suspesa en l'aire subtil d'un cel serè, desacostumadament clar, la certa i grega que formen les línies més acusades de la nostra terra. Vola tranquil·la, li sobra el temps. Observa la caça, n'hi ha tanta! de totes mides, tota mena de ferams. Uns volen, uns altres pasturen o devoren, piulen, xiulen, bramen, jeuen, corren... El renill i el mugit no sonen, la vaca i el cavall són desconeguts. Ella, l'àguila, n'és la mestressa, ho veu tot. En la terra dominen: l'ós, el llop, el cérvol, l'isard, el senglar, el teixó... D'éssers menuts la terra en brolla, els ocells petits i grans, volen arreu. Vigilants amb atenció tensa: l'esparver, la guineu, la fura, el gat salvatge, són pertot. A dalt, prop de l'àguila, el trenca ossos i el voltor planegen en els corrents més calents de l'aire. S'escolten músiques agudes i greus que dels entorns arranquen el vent i l'aigua, amb el contrapunt de les veus aflautades dels milions d'insectes que hi ha arreu, ai! la bellesa inenarrable de l'abella de transparents ales i cos d'or. El constant trixleig dels grills acompanya la melodia i sembla que marqui el compàs. Tot això és el preludi, el més bell no ho és pas.

Gairebé en el cim, just sota la congesta, en la confluència de quatre colors: el blau del cel, el blanc que el sol reflecteix, el grisós de la roca i el viu verd que espurneja allà on ja va mancar la neu, un regalim de puresa surt de la terra com per art d'encantament. Encisa el seu murmurí. Al mateix temps ja és espill on s'emmirallen el cel, la neu, la roca, la muntanya, la primera flor, el solitari pi. Una petita font de vida vet aquí! És el primer càntic, el sentit sospir, la dolça mannyaga que rep la terra tan escomesa com és pel furiós vent i la tempesta, pel llamp que tot ho esberla i el

ressonant tro. Quina gesta tant joiosa la trobada harmoniosa de l'aigua, el pi i la flor! Així és la festa, aquest és l'esclat de la fontana que comença un nou camí. S'ajunten amigues d'un i altre cantó, la remor és cada cop més intensa: ja és cançó. I la vida arreu es troba, prodigi d'amor que ha començat allà en la gelera on el sol enamorat ha fet la primera moxaina a la neu que ha besat. El corrent d'aigua recorre la fondalada de les estretes valls i com cinta de plata es va allargant. Salta, corre, espumeja, no para mai, en els saltants s'esmicola i omple de minúscules perles la molsa que a les voreres es va afermant, de sobte es para, romandre, un gorc ha format però de seguida reinvida la marxa més presta que mai. El reguer es fa més ample, entre els costats hi ha molt més espai i l'herbei de verds gloriosos ufanós llueig. Els grocs, blaus, vermells, de tantes flors i les violetes presumides formen una catifa humida d'exhuberants colors. Precioses papallones, d'indiscreta beutat, volategen joioses per tots costats.

L'aigua davalla més de pressa si fos possible, es va endinsant en la boscúria on l'avet i el pi negre la van amagant. El blanc del bes resalta de l'entorn i les seves fulles bellugadisses il·lusionen amb el seu verd de dos marcadament diferenciats tons. Dintre la foresta el gall fer i el picot són a casa seva. El continuat d'aquest en les soques s'escolta molt clar. El cant del gall és una ferotge promesa de salvatge sonoritat. El terror, predominantment verdós, té claps diversos on els ocres, amarronats, grisos o negres fan de contrast i la flora aviva l'indret amb la seva coloraina. Provenients de dous llunyanes més corrents de capacitat diversa s'uneixen al cabdal principal, fredes, transparents, pures... ja humitegen el balagar. Més avall, al nivell on comença la ginesta és quan es troba, abundant vora de l'aigua, una franja espaiosa d'una tonalitat diferent: la verne-da. Molla, exhuberant, gairebé no deixa que el sol traspassi les fulles. La font que en néixer reia s'ha anat fent gran, ja es riu que enamora, tot és ple de vida dins d'ell i en el seu voltant. La truita n'és la campiona, no té rival, és feréstega i brava, lluita contracorrent cercant l'aliment per subsistir. La seva depredadora,

DISTRIBUIDORA DE PERSIANAS

C/. Francisco Samaranch, 11
Tel. (93) *668 86 12
Fax. (93) 668 77 60

08750 MOLINS DE REI
BARCELONA

Rellotgeria - Joieria

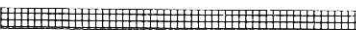
PLANAS

OBJECTES REGAL

València, 14

CAMPRODON

Tel. 74 00 97

Construccions

CUMOSA

Carrer Sant Roc, 3
Tel. i Fax 13 00 09

17867 CAMPRODON (Girona)

FLOR
BLAVA

C/. de la Verge, 4

CAMPRODON

Forn Sala

Especialitats en BOLLERIA

J. Ferrer Bàrbara, 14
17867 CAMPRODON (Girona)

Tel. (972) 74 01 32

AUTO-ESCOLA

CAMPRODON

València, 52

CAMPRODON

la llúdriga, la cerca constantment. El berrat pescaire es llença del rematge a l'aigua a velocitat impressionant, pescant els petits alevins. Recorre veloç amunt i avall el corrent d'aigua amb el seu vol rasant el berrat-pescaire, negre i blanc, i agafa el que troba emulant el seu company. Bestioles menudes: el terrandós, la draga; més grans: la salamandra, la granota lluent. Plena de moviment tota la ribera és tota ella un esclat d'éssers vivents.

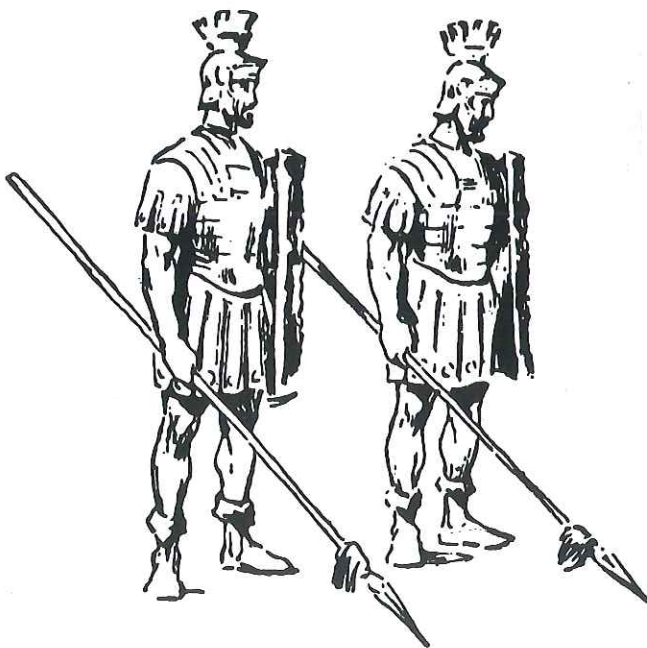
Esdevé la vesprada. Enmig de núvols que la llum va filtrant, la sublimitat del sol en la posta és un espectacle impressionant. Violacis, ataronjats, vermellois colors s'escampen barrejats i es reflecteixen en la part oposada de la muntanya. Tota ella sembla la flama d'un foc immens. Com espurnes gegantines unes ratlles rectes surten de la corola que va restant del sol que s'amaga i es projecten en el cel en forma d'angles rectes d'un groc intens. Es fa fosc, el silenci impera, els habitants de la contrada s'endormisquegen, mentre les guturals notes de les granotes fan cor. És l'adéu de la jornada. Fins demà si Déu vol. Les rates penades, nombroses, cacen incansables en erràtic vol. Els mussols petits i grans (el dac, l'òliba) estan a l'aguait, estàtics i silenciosos, pendents d'abatre la presa. Tots ells pertanyen a la nit, en són part.

És un nou dia. El bosc es barreja: faigs, freixes, roures, pollancres, oms i moltes més diversitats d'arbres, arbusts i matolls es troben en espais d'espessor constant i diferent. En els nombrosos clars, pasturen innumbrables animals. Davalla la muntanya, ja és molt espaiada la vall i la petita font s'ha tornat un riu cabalós i ample, que es va allunyant, allunyant...

Segle darrera segle en són multitud que han passat. En un moment d'un sol dia l'home va arribar. Tot és diferent des d'aleshores, any darrera any tot ha canviat; l'home és ara l'ésser que domina, a la natura entera ha sotmès. El que la vall en principi era no ho serà mai més.

El riu, nostre Ter, ha treballat tant per nosaltres! Ens ha rentat, ha nodrit d'aigua i ha mogut, amb l'energia que ha produït, les nostres llars i indústries. Al final l'hem parat en valls estretes rentenint-ne el cabal. Són els pantans, dels quals s'abasteixen d'aigua grans concentracions humanes.

Aquell degoteig, entre rialler i plorós del glaç i la neu, aquell bé de Déu de natura pura, és a la fi, un dipòsit gegant, una enorme reserva de preuada aigua necessària per a tothom. És... **LA GRAN FONT.**

*Visquem amb goig aquestes jornades, i amb l'esperit serè, amb l'austeritat i serietat que ens ha distingit sempre, anem a acompanyar la **PROCESSÓ DELS SANTS MISTERIS** el Divendres Sant.*

LA JUNTA DE LA PROCESSÓ

Relació dels establiments adherits i recomanats per l'Associació de Comerciants de la Vall de Camprodon

CONFECCIO I MODES

Miquel Vila Picola
Jordi Romans
Valentí Peytavi
Montserrat Tenas
Carmen Peral Juncà
Trinidad Puigbò
Anna Semente
Maria Pastoret (La Poma)
Carme Grau (Molas)

HOTELS I RESTAURANTS

Josep M. Güell (Hotel Güell)
Leocadia Barceló (Cala Cadí)
Francesc Vila Triadu (Restaurant Núria)
B. Llongarriu-J. Solà (El Caliu)
Carmen Perpinyà Pera-La Coma
(Setcases)
Miquel Pérez Peral-Can Tiranda
(Setcases)
Joan Vila Sala-Can Gepet (Setcases)
Pere Noguer Vila-Can Musiques
(Setcases)
Manuel Mejías Muñoz de León (Restau-
rant Bell-Lloc)
Jaume Farré (Pizzeria)

FOTOGRAFS

Josep Coma Ramos

XARCUTERIES I COMESTIBLES

Jaume Cros Brunet
Antònia Vila Dorca
Josep Moret Orriols
Maria Claret Gardella
Anna M. Guardiola Rigat
Maria Vilanova
Isabel Borràs
Josep Peiris Planella

FLORISTERIES

M. Dolors Barrull

JOIERIES

Isidre Planas Palome

SUPERMERCATS

Anna Gardella Roda

PELLETERIES

Pelleteria Gratacós

REGALS I RECORDS

Jospe Claret Gratacós

Jaume Soler Bertran
Agustina Solà
Joan Puigmal Roger
M. Carme Surinyach Bec
Justina Vila Dorca
Jordi Juanola Juncà

GARATGES

Pere Llosada Rosell

GALERIES D'ART

Domènec Peiró Morera (El Forn)

FERRETERIES

Margarida Guardiola Descamps
Pere Gardella Pagés

PERRUQUERIES DE SENYORS

Josep Feliu Gardella

FORNS I PASTISSERIES

Esteve Escola Prats
Josep Sala Surriba
Josep Pujol Martínez
Sebastià Sala Guillaumet

LLANES I CORSETERIES

Neus Corbella Piñol

ESPORTS

Sports Renard (Maria Roger Tubau)
Anna Semente
Motos Josep Blanch

BARS, FRANKFURTS I TAVERNES

Dolors Blanch (Bar Siscu)
Bar Núria
Ber Bell-Lloc
Carmen Puig
El Caliu
Guadalupe Bertran (Bar Pabel)

CARNISSERIES

Montserrat Rigat Puig

EMBOTITS

Casanova Germans, S.A.

PERRUQUERIES

Maria Gatiús
Antònia Costa Coma
Joana Blanco Gratacós

SABATERIES

Domènec Planeses
Eduard Roque Vidal

DISCOTEQUES I PUBS

Pilar Pi (Discoteca Pigall)
Club Petres
Antimoni Pub

FUSTES

Fustes Germans Magret

PAPERERIES I LLIBRERIES

Montserrat Luengo Solano
Montserrat Anglada Cabanch

BELLESA I ESTETICA

Rosa Compte Burgas

BODEGUES

Montserrat Puli Dorca

ESTANCS I TABACALERES

Lourdes Vila Maya
Maria Morer Valanova

ELECTRICITAT I ELECTRODOMESTICS

Maria Collboni Pastoret
Josep Ayats Puigmal

GESTORIES

Antoni-Josep Sánchez Martí

PERFUMERIES

Rosa Sitjar
Maria Noguer

LOTERIES

Dolors Picart

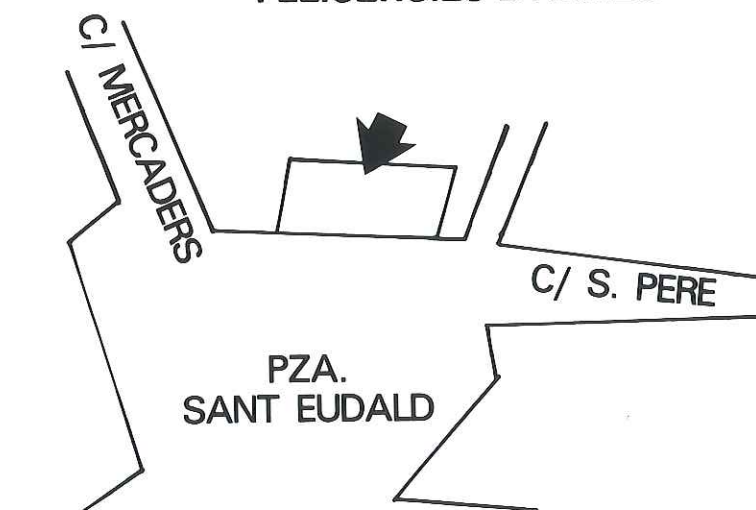
ESQUI

Escola Esquí Vallter 2000

CENTRE MÈDIC DEL RIPOLLÈS

**PER ALS PERMISOS DE CONDUIR
I LLICÈNCIES D'ARMES**

CENTRE DE REVISIONS MÈDIQUES DEL RIPOLLÈS, S.A.

Plaça Sant Eudald, 1 - 1.er 2.ª / Telèfon 70 30 37

17500 RIPOLL